

דונל העשיר ויאקי העני.

היה היו פעם שני אחים, דונל ויאקי. דונל עבד אצל אדם עשיר, התחתן עם בתו של המעביד ובמשך הזמן גם ירש אותו.

יאקי גר לא רחוק משם, עם אישתו וילדיו הרבים, עבד קשה אך היה עני מאוד. למרות זאת דונל מעולם לא עזר לו.

כאשר ראה יאקי שמשפחתו רעבה ממש, החליט להעזר בעצמו ברכושו של אחיו. הלך וגנב אצלו עגל, שחט והאכיל את ילדיו. וכך עשה פעם אחרי פעם.

בסוף דונל הרגיש שחסרים לו עגלים ומיד חשד באחיו, אך לא ידע איך לתפוס אותו במעשיו. הוא התייעץ עם חותנתו, וזו הציעה תוכנית. היה לה ארון גדול ואמרה לדונל לקדוח בדלתות חורים קטנים, לסגור אותה בתוך ארון עם בשר ויין שיספיקו לה לשבוע, ולמצוא תירוץ כדי להעמיד את הארון, איתה בפנים, בביתו של יאקי.

דונל הלך ליאקי וסיפר לו שקיבל ארון גדול, אך כרגע אין לו מקום בבית בשבילו. לכן ביקש שיאקי יקח את הארון אליו לשבוע. יאקי ענה שמצידו דונל יכול להכניס שלושה ארונות אם ירצה בכך, כי יש לו מספיק מקום במטבח.

אזי דונל הכין את הארון עם חותנתו והספקת מזון ושתיה לשבוע, וסחב אותו לביתו של יאקי. וכבר בלילה ראשון ראתה החותנת דרך החורים איך יאקי מביא עגל מעדרו של דונל, איך שוחטים את העגל, מבשלים אותו והמשפחה אוכלת לשובע.

אך אחרי הארוחה יאקי ואישתו התחילו לשוחח, ויאקי אמר: "מעניין מה דונל מסתיר שם בתוך הארון הנעול הזה?" הוא הלך למסגר שבשכונה ולקח אצלו בהשאלה צרור מפתחות גדול. כשחזר הביתה נסה אותם אחד אחרי השני עד שמצא מפתח שפתח את דלת הארון.

כשיאקי ראה מה יש בתוכו הוא לא איבד זמן אלא הוציא ממנו את כל הבשר והיין ובמקומו שם רק בקבוקים ריקים ועצמות, ונעל את החותנת שוב בארון.

אחרי שבוע חזר דונל ליאקי ואמר שעכשיו יש לו כבר מקום מספיק כדי לעמיד את הארון. הוא הודה ליאקי על כך ששמר על ארונו, ולקח אותו הביתה. אך אביו, כשדונל ואישתו פתחו את הארון מצאו שם רק את הזקנה, שבינתיים מתה מרעב, ובקבוקים ריקים ועצמות. "ככה זה" אמר דונל "היא הייתה גרגרנית, אכלה את כל המזון ביום הראשון והשתכרה מרוב היין. וכך מגיע לה."

ובכן למחרת דונל ואישתו קברו את החותנת, ובקבר שמו תחת ראשה ארנק עם מטבעות זהב, כדי שהמתה תוכל לשלם את הוצאותיה בעולם הבא, כי כך היה נהוג בזמן הזה. גם יאקי היה בהלוויה של החותנת וניחם את דונל ואת אישתו, אך בלילה הלך לבית הקברות, חפר והוציא את הגופה. את הארנק עם הזהב לקח לעצמו ואת הזקנה המתה הביא למרתף של דונל. הוא הושיב אותה שם על כסא, ושם לה כוס מלאה יין ביד.

למחרת ירד דונל למרתף כדי ללגום כוס יין, כפי שנהג לעשות מדי יום. וכשנכנס וראה את חותנתו שותה יין התעלף מרוב בהלה. וכאשר התאושש לקח אותה שוב לחדר המתים.

יאקי בא לדונל בבוקר, לאחל לו יום טוב. "בוקר טוב, אחי, מה שלומך היום?"

"הו, יאקי, אחי, אני בבעיה איומה!"

"מה קרה?" שאל יאקי.

"הנה" אמר "חותנתי הזקנה קמה מקברה וחזרה הביתה. הבוקר מצאתי אותה במרתף, ליד החביות, שותה יין! מה אעשה? מה אעשה עכשיו?"

"אני יכול לתאר לעצמי למה היא קמה מקברה" אמר יאקי.

"ולמה זה?" שאל דונל.

"כי לא שמת לה מספיק כסף תחת ראשה. שמת רק עשר מטבעות זהב והייתה צריך לשים לפחות חמישים."

"אולי אתה צודק" אמר דונל "טוב, מחר אקבור אותה כמו שצריך."

יאקי הלך גם הפעם להלוויה וראה שדונל שם ארנק עם חמישים מטבעות תחת ראשה של המתה.

"עכשיו" אמר דונל "היא לא להטריד אותי שוב."

אבל בלילה שוב הלך יאקי וחפר את הקבר והוציא את גופת הזקנה. הוא לקח לעצמו את חמישים מטבעות הזהב ואת הגופה הביא לאורות של דונל. הוא הושיב אותה על הסוס הגדול והיפה ביותר שהיה שם, ושם לה חרב גדולה ביד. דונל דווקא אהב לרכב על הסוסה הקטנה, השחורה שלו, אך הסוס הגדול נהג תמיד להתלוות אליהם.

וכשדונל יצא למחרת מוקדם, עוד בחושך, כדי לרכב העירה ולגמור שם החשבונות הקשורים להלוויה, הוא רכב על הסוסה השחורה. הסוס עם החותנת רץ אחריו, בלי שבחושך הרגיש בכך. אך פתאום ראה דונל את חותנתו הרוכבת אחריו על הסוס, עם חרב שלופה ביד. הוא נבהל נורא, נתן זעקה גדולה והתחיל לדהור, כשהסוס עם החותנת אחריו. הוא האמין שהחותנת רודפת אותו כדי להרוגו.

יאקי הכין את עצמו לקראת כך. הוא הסתתר באמצע הדרך וכשראה את דונל יצא ושאל "מה קרה? לאן אתה דוהר כך?" וכשדונל הצביע על הסוס הגדול שמאחריו, תפס יאקי את הסוס, החזירו לאורות והוריד ממנו את הזקנה.

דונל חזר הביתה מדוכא ואמר ליאקי שאם החותנת תמשיך כך לרדוף אחריו, עדיף לו לגמור כבר עכשיו את חייו.

"אל תמהר" אמר יאקי "מה תתן לי אם אשחרר אותך ממנה?"

"מה שרק תרצה" אמר דונל "כמובן ללא הפרזה."

"טוב" אמר יאקי "אם תתן לי משכורת קבועה אשמור את קבר חותנתך ולא אתן לה לקום ולהטריד אותך יותר."

"כל משכורת שתרצה" אמר דונל.

הם גמרו על מאה מטבעות זהב בשנה, קברו את הזקנה בשלישית ויאקי עמד בדיבורו, כי החותנת לא קמה יותר מקברה.

דונל ואישתו המשיכו לחיות בשקט, אך יאקי ומשפחתו, עם המשכורת של מאה מטבעות זהב בשנה היו למשפחה המאושרת ביותר באירלנד.

